

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2013/2014**

KOD UCZNIA

--	--	--

Etap: wojewódzki

Data: 05.03.2014. r.

Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 11 stron i 19 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są trzy lub cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „x”.
7. Zadanie np. z luką, na dobieranie lub innego typu wykonaj zgodnie z poleceniem.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu 54

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	2	3	4	6	2	4	2	3	3	5	4	3	1	4	2	2	2	3	5	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																				

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -	7. Członek -
2. Członek -	8. Członek -
3. Członek -	9. Członek -
4. Członek -	10. Członek -
5. Członek -	11. Członek -
6. Członek -	12. Członek -

Zadanie 1. (0 – 2)

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż chronologicznie pierwsze i ostatnie.

Wpisz w tabeli, obok pierwszego wydarzenia literę A, a obok ostatniego literę B.

Wiosna Ludów	
Wojna secesyjna	
Zjednoczenie Niemiec	
Powstanie krakowskie	
Rewolucja lipcowa we Francji	

Zadanie 2. (0 – 3)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Z Bożej dopomagającej łaski, my Mikołaj I, cesarz i samowładca Wszech Rosji, król polski, [...], ze szczególną uwagą roztrząsaliśmy zasady przyszłej organizacji Królestwa Polskiego i, mając na względzie prawdziwe korzyści [...] przez ściślejsze połączenie z państwem rosyjskim, przepisaliśmy i najlaskawiej nadajemy Królestwu Polskiemu następne zasadnicze prawa.

Art. 1

Królestwo Polskie przyłączone na zawsze do państwa rosyjskiego stanowi nierozdzieloną część tego państwa. Ono będzie miało osobny, do potrzeb miejscowych zastosowany rząd, niemniej swoje własne kodeksa cywilny i kryminalny; [...]

Art. 2

Korona Królewska jest dziedziczną w osobie naszej i naszych potomków, następców i sukcesorów, stosownie do porządku, dla następstwa tronu Cesarstwa Wszech Rosji [...]

Art. 3

Koronacja cesarzów Wszech Rosji, królów polskich zawiera się w jednym i tymże samym obrzędzie świętym, który będzie się odbywać w mieście stołecznym Moskwie w obecności deputatów Królestwa Polskiego, wzywanych do uczestnictwa w takowej uroczystości razem z deputatami innych części Cesarstwa.

Źródło: www.infor.pl

A. Dokument został nadany w roku

1. 1815.
2. 1832.
3. 1848.
4. 1867.

B. Przyczyną wydania dokumentu było

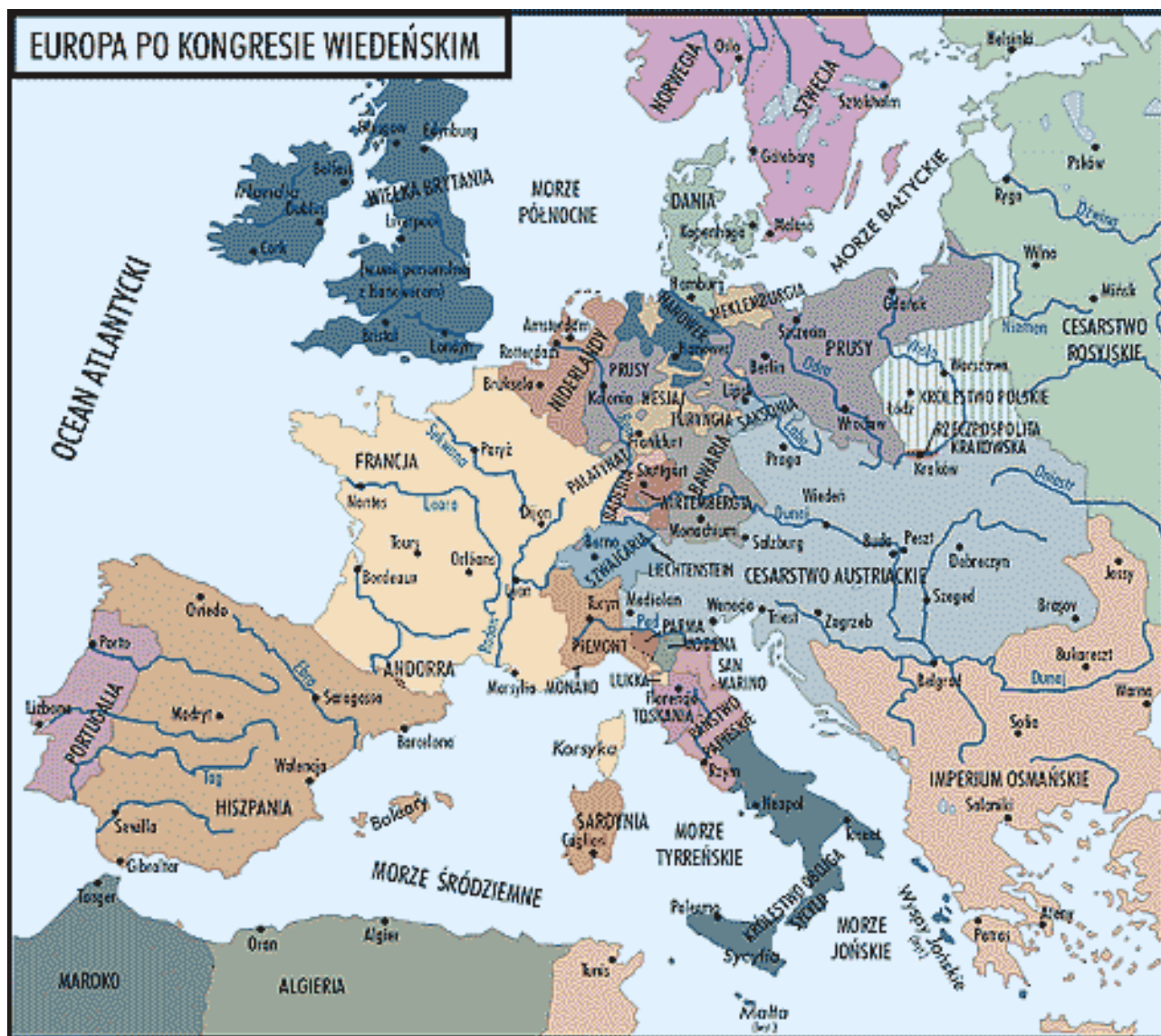
1. nadanie autonomii Galicji.
2. rozpoczęcie Wiosny Ludów.
3. utworzenie Królestwa Polskiego.
4. zakończenie powstania listopadowego.

B. Podaj nazwę cytowanego dokumentu.

.....

Zadanie 3. (0 – 4)

Przyjrzyj się zamieszczonej mapie i wykonaj polecenie.

Źródło: www.encyklopedia.interia.pl

Na podstawie analizy mapy oraz wiedzy własnej oceń, czy podane informacje dotyczące zmian wprowadzonych na kongresie wiedeńskim są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

	Informacja	Prawda/Falsz
A.	Utworzono zjednoczone państwo włoskie.	
B.	Z części ziem Księstwa Warszawskiego utworzono Królestwo Polskie.	
C.	Połączono Szwecję i Danię unią personalną.	
D.	Odbudowano Państwo Kościelne.	

Zadanie 4. (0 – 6)

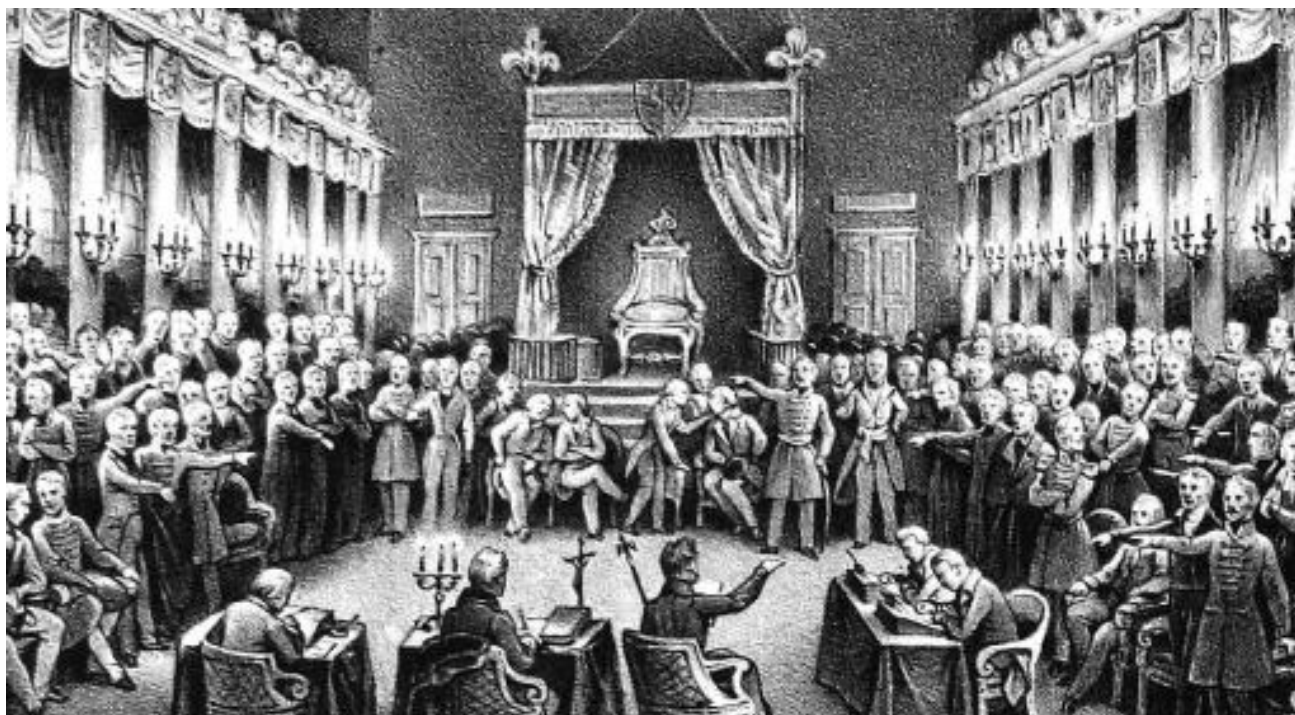
Uzupełnij tabelę dotyczącą wydarzeń powstania listopadowego.

	Opis wydarzenia	Nazwa wydarzenia	Data (dzień, miesiąc, rok)
A.	<i>Tuż przed 19.00 cywilni spiskowcy w liczbie czterestu (a miało ich się stawić pięćdziesięciu) wraz z kilkoma podchorążymi zaatakowali Belweder.</i>		
B.	<i>Doszło do bitwy, której dobrze prowadzona przez J. Dwernickiego kawaleria polska odniosła zwycięstwo nad dywizją F. Gejsmara. Starcie to nie miało znaczenia operacyjnego, lecz jako pierwsze, wywarło wielki wpływ moralny.</i>		
C.	<i>Frontalnie szturmujące oddziały piechoty dziesiątkował ogień rosyjskiej artylerii. Polacy zaczęli się cofać w całkowitym nieładzie. Brawurowa szarża artylerii konnej Bema nie mogła zmienić wyniku przegranej bitwy. Klęska nad Narwią spowodowała, że niemal cała generalicja straciła resztki nadziei na sukces.</i>		

Źródło: T. Lępkowski, *Powstanie Listopadowe, Dziej Narodu i państwa polskiego*, Warszawa 1987, s.8-33.

Zadanie 5. (0 – 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Źródło: T. Lępkowski, *Powstanie Listopadowe, Dziej Narodu i państwa polskiego*, Warszawa 1987, s.17.

Nazwij wydarzenie widoczne na ilustracji oraz podaj jego datę.

Wydarzenie:

Data (dzień, miesiąc, rok):

Zadanie 6. (0 - 4)

Przyporządkuj podanym postaciom informacje na ich temat. Wpisz odpowiednią cyfrę w wykropkowanym miejscu.

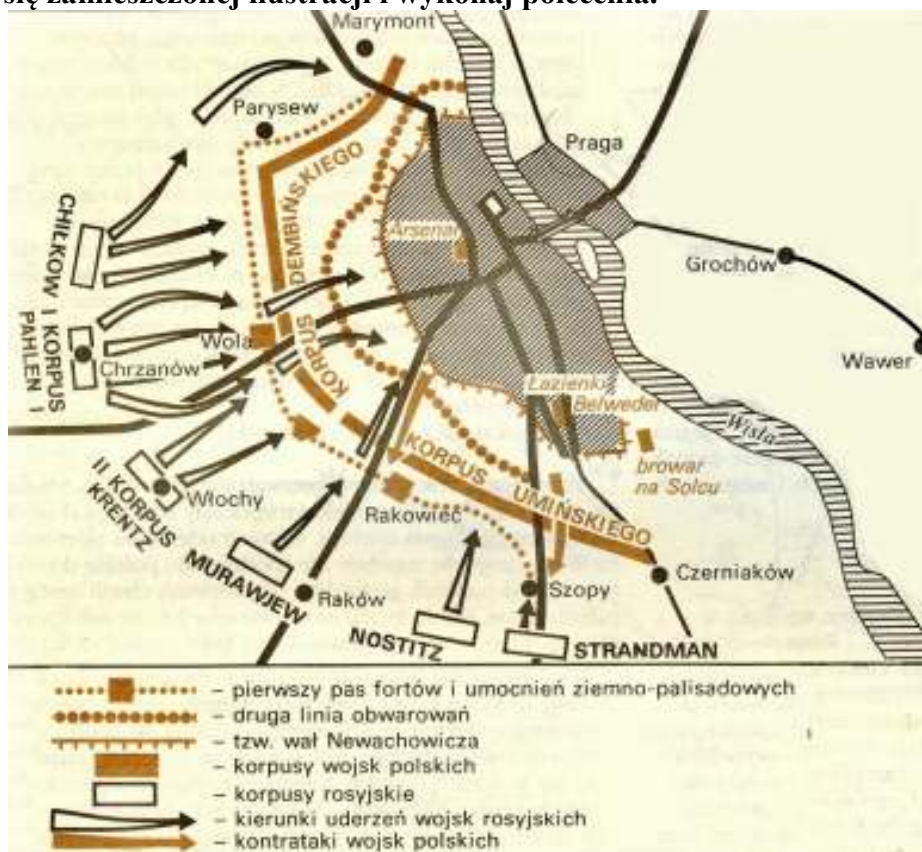
- A. Lajos Kossuth
- B. Giuseppe Mazzini
- C. Otto von Bismarck
- D. Giuseppe Garibaldi

1. Inicjator „Walki o kulturę”.
2. Stał na czele „wyprawy tysiąca czerwonych koszul”.
3. Twórca organizacji „Młode Włochy” i „Młoda Europa”
4. Był prezydentem III republiki, krwawo stłumił Komunę Paryską.
5. Przywódca węgierskiego ruchu narodowego w czasie Wiosny Ludów.

A-..... B-..... C-..... D-.....

Zadanie 7. (0 – 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Na podstawie: T. Lępkowski, *Powstanie Listopadowe, Dziej Narodu i państwa polskiego*, Warszawa 1987, s.62.

A. Ilustracja przedstawia plan

1. walk na Pradze.
2. bitwy pod Wawrem.
3. szturm na Warszawę.
4. bitwy pod Grochowem.

B. Podaj datę wydarzenia przedstawionego na ilustracji.

Miesiąc: Rok:

Zadanie 8. (0 - 3)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Karol Libelt o sytuacji gospodarczej Wielkiego Księstwa Poznańskiego w połowie XIX w.

Stan naszego Księstwa oplakany. Grozi mu bowiem prawie ogólna ruina majątków. Zadłużenie dóbr do 2/3 wartości jest prawie nieomal powszechne. Po roku 1831 rząd konfiskaty majątkowe, za tak zwane „wejście do Polski”, zamienił na kary pieniężne wynoszące około 1/10 majątku. Obywatele zadłużali więc swoje dobra, by się z tych kar uiszczyć. Wypadki roku 1846 i 1848 na nowo nadszarpnęły stan majątków. Nastąpiły lata powszechnego nieurodzaju, następnie susza i kryzys finansowy, co przy drogocie innych materiałów i drogocie pracy, spowodowało wzrost zadłużenia, zaciąganie weksli i oddanie się w ręce lichwiarzy. Gdy z jednej strony nie było dostatecznej wstrzeźliwości i powściągnięcia się w wydatkach, a z drugiej nie było ani odpowiedniej pracy ani inteligencji, by podnieść produkcję roli i inwentarza, nastąpiły sprzedaże dóbr, które prawie wszystkie przechodziły w ręce niemieckie i żydowskie, nastąpiły bankructwa, oszustwa i ucieczki z kraju przed wierzycielami i przed prawem, na zagładę i hańbę pocziwego dotąd imienia polskiego.

Na podstawie: *Wiek XIX w źródłach*, oprac. M.Sobańska – Bondaruk, S. B. Leonard., Warszawa 2002, s.227.

A. Wymień 4 przyczyny zadłużenia majątków szlacheckich w Księstwie Poznańskim.

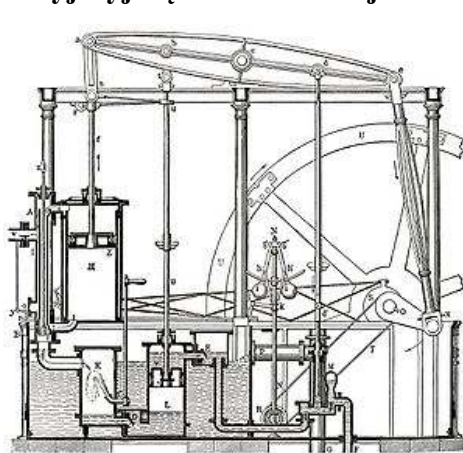
1.
2.
3.
4.

B. Nazwij działania podjęte przez Polaków w celu naprawy sytuacji gospodarczej i społecznej na ziemiach polskich w XIX wieku.

.....

Zadanie 9. (0 – 3)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

1.....

2.....

3.....

Źródło: www.Dampf.org, T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach nie tylko pisanych*, Toruń 2004, s. 63.

A. Wpisz znak X pod ilustracją przedstawiającą wynalazek, który nie pochodzi z XIX w.

B. Podaj nazwę zaznaczonego wynalazku oraz wiek, w którym powstał.

Nazwa: Wiek:

Zadanie 10. (0 – 5)

Uzupełnij notatkę dotyczącą powstania styczniowego, wpisując brakujące informacje.

Przed wybuchem powstania styczniowego na ziemiach polskich ścierały się dwie orientacje

..... i Bezpośrednią przyczyną wybuchu
(nazwa organizacji) (nazwa organizacji)

powstania styczniowego była tzw. branka zorganizowana przez hrabiego

..... Za datę wybuchu uznajemy
(imię) (nazwisko)

..... r. W marcu dyktatorem ogłosił się
(dzień, miesiąc, rok) (nazwisko dyktatora)

Ostatnim dyktatorem powstania był, który został
(imię i nazwisko dyktatora)
rozstrzelany w Cytadeli Warszawskiej.

Zadanie 11. (0 – 4)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Sprzątanie Europy

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych...* Toruń 2004, s. 77.

A. Zamieszczona karykatura nawiązuje do

1. skutków Wiosny Ludów.
2. przyczyn I wojny światowej.
3. procesu zjednoczenia Niemiec.
4. zakończenia wojen napoleońskich.

B. Przyporządkuj odpowiednie nazwiska postaciom zaznaczonym na ilustracji.

Ludwik XVIII, Karol I, Ludwik Napoleon Bonaparte,
Wilhelm II, Franciszek Józef I, Fryderyk Wilhelm IV,

1. 2. 3.

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Ja, Abraham Lincoln, prezydent Stanów Zjednoczonych, na mocy władzy nadanej mi jako Naczelnemu Wodzowi Armii i Marynarki Wojennej na czas buntu zbrojnego przeciwko władzy i rządowi Stanów Zjednoczonych oraz w charakterze stosownego i niezbędnego środka wojennego służącego stłumieniu wspomnianego buntu [...] polecam i ogłaszam, że wszystkie osoby trzymane w niewoli w wymienionych stanach i ich częściach będą od teraz wolne, a rząd Stanów Zjednoczonych wraz z władzami Armii i Marynarki Wojennej uznawać i strzec będzie ich wolności.

Źródło: *Wiek XIX w źródłach...*, oprac. Sobańska – Bondaruk M., Leonard S. B., Warszawa 2002, s.259.

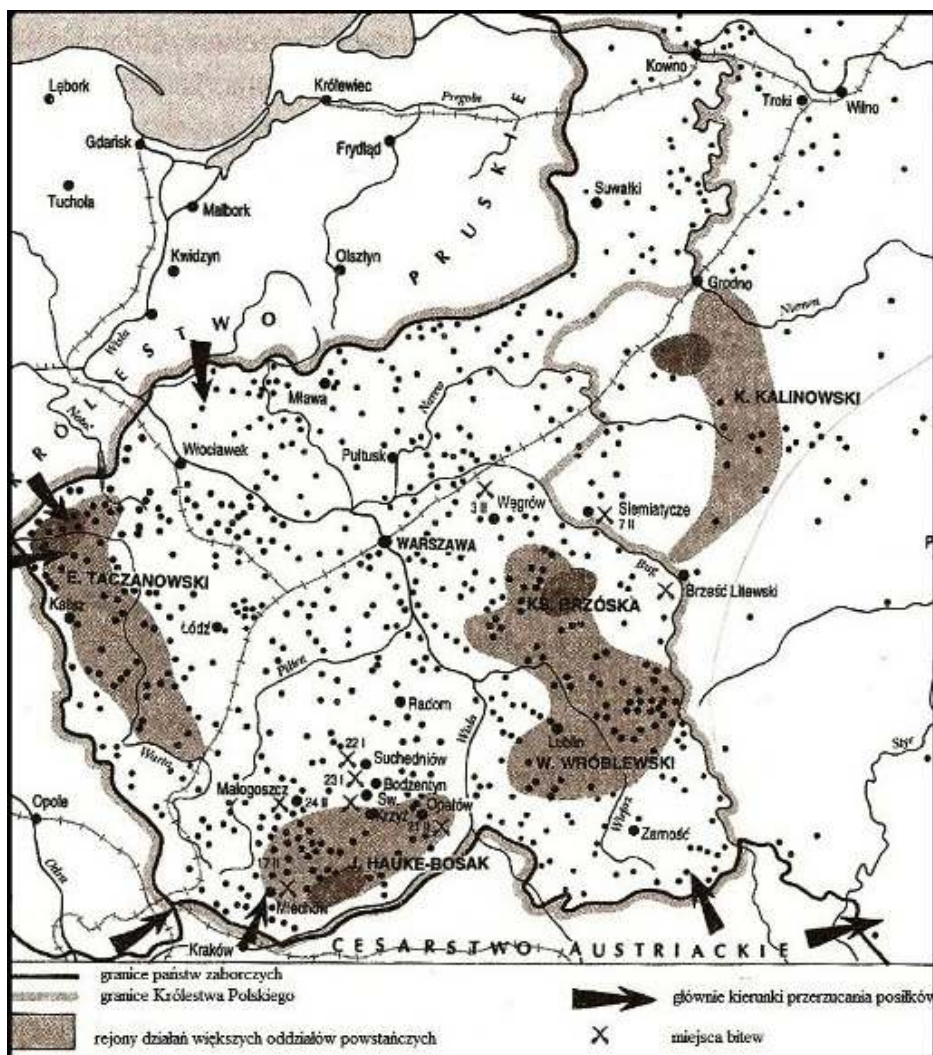
A. Podaj nazwę i rok wydania cytowanego dokumentu.

Nazwa: **Rok:**

B. Wyjaśnij okoliczności wydania tego dokumentu.

Zadanie 13. (0 – 1)

Przyjrzyj się zamieszczonej mapie i zaproponuj jej tytuł.

Na podstawie: <http://bnd.ibe.edu.pl>

Tytuł (określenie tematu i czasu):

Zadanie 14. (0 – 4)

Oceń, czy podane informacje dotyczące ekspansji kolonialnej są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

	Informacja	Prawda/Falsz
A.	<i>W 1898 r. po wojnie z Hiszpanią, Stany Zjednoczone zdobyły Filipiny.</i>	
B.	<i>Na Pacyfiku do Niemiec należały Archipelag Bismarcka i Karoliny.</i>	
C.	<i>Francja była nazywana „imperium, nad którym nigdy nie zachodzi słońce”.</i>	
D.	<i>W rejonie Azji najcenniejszymi koloniami brytyjskimi były Indie i Chiny.</i>	

Zadanie 15. (0 – 2)

Przyjrzyj się ilustracji, a następnie podaj tytuł i autora zamieszczonego dzieła.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych...* Toruń 2004, s. 74.

Tytuł: **Autor:**

Zadanie 16. (0 - 2)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Nowela do ustawy o osadnictwie państwowym – 1904 rok

[...] Kto poza obrębem zabudowanej miejscowości zamierza wznieść, bądź urządzić budynek mieszkalny, winien posiadać pozwolenie osiedleńcze, wydane przez wydział powiatowy, w obrębie zaś miasta przez miejscowe władze policyjne. [...]

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych...* Toruń 2004, s. 100.

A. Podaj, w którym zaborze wprowadzono cytowaną nowelę.

.....

B. Podaj kto i w jaki sposób próbował obejść wprowadzone przez władze prawo.

.....

Zadanie 17. (0 – 2)

Wśród wymienionych wydarzeń dotyczących rewolucji w Rosji 1917 r., wskaż chronologicznie pierwsze i ostatnie. Wpisz w tabeli, obok pierwszego wydarzenia literę A, a obok ostatniego literę B.

Atak na Pałac Zimowy	
Abdykacja Mikołaja II	
Proklamowanie republiki	
Powrót Lenina z emigracji	
Utworzenie Rady Komisarzy ludowych	

Zadanie 18. (0 – 3)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i odpowiedz na pytania.

Źródło: www.wikipedia.org

A. Jak nazywała się polska formacja zbrojna, której krzyż umieszczono na zdjęciu?

.....

B. Podaj imię i nazwisko dowódcy, którego inicjały znajdują się na odznace.

.....

C. U boku, którego z państw formacja brała udział w działaniach I wojny światowej?

.....

Zadanie 19. (0 – 5)

Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia z okresu I wojny światowej. Wpisz ich oznaczenia literowe w odpowiednią kolumnę tabeli.

1914 rok	1915 rok	1916 rok	1917 rok	1918 rok

- A. pokój brzeski
- B. bitwa jutlandzka
- C. bitwa pod Verdun
- D. ofensywa pod Gorlicami
- E. bitwa pod Tannenbergiem
- F. przyłączenie się Włoch do ententy
- G. przystąpienie Stanów Zjednoczonych do wojny

Brudnopsis